

The background of the entire cover is a repeating pattern of teal and gold floral motifs. Overlaid on this is a black and white photograph of a steam locomotive on tracks, moving away from the viewer. The locomotive is emitting a large plume of white steam from its smokestack. In the distance, a group of people in period clothing stands on a platform or embankment. The overall aesthetic is vintage and historical.

ΜΑΙΡΗ ΜΑΓΟΥΛΑ

Από τη συγγραφέα
του αγαπημένου βιβλίου
Κύματα του Βοσπόρου

Όταν πάγωσε ο Βόσπορος

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1929

*Simplon-Orient-Express,
από το Παρίσι στην Κωνσταντινούπολη*

Η Πόλη, λευκή, πάλλευκη, με τη χιονοσκεπή περιβολή της από τους λόφους, τα υψώματα και τα βουνά από τις δύο όχθες του Βοσπόρου μέχρι την παραλία της Καρχηδόνας, όπου έφτανε η ματιά, παρουσίαζε μια θεσπέσια εικόνα!

Οι δρόμοι είχαν καλυφθεί από δυο μέτρα χιόνι και η θερμοκρασία έδειχνε έξι βαθμούς κάτω από το μηδέν. Πολλές συνοικίες είχαν απομονωθεί, οι συγκοινωνίες είχαν διακοπεί, καταστήματα, σχολεία, εκκλησίες, τεμένη και συναγωγές είχαν κλείσει, δίνοντας την αίσθηση μιας νεκρής πόλης που ελάχιστοι τολμηροί διαβάτες διέτρεχαν. Ο φοβερός χειμώνας με τη σφοδρή ανεμοθύελλα και παράλληλα η έλλειψη ψωμιού και τροφίμων είχαν αρχίσει να προκαλούν μεγάλη ανησυχία στον κόσμο.

Εκείνο τον Φεβρουάριο, οι κάτοικοι των προαστίων του Βοσπόρου ξύπνησαν ένα πρωί ατενίζοντας με έκπληξη τη θάλασσα που ήταν σκεπασμένη με πάγους ύψους μέχρι και ενός μέτρου. Ολόκληρη η ακτή, από το Μπελέρμπε μέχρι το Σκούταρι και τον Πύργο του Λεάνδρου, ήταν φραγμένη από μεγάλα κομμάτια, που είχαν αποσπασθεί από τις ακτές της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας και, παρασυρμένα από το ρεύμα και τον βόρειο άνεμο που λυσσομανούσε, είχαν μπει στον Βόσπορο. Την ίδια τύχη είχε και η περιοχή του Κεράτιου, όπου τα μικρά πλεούμενα διέκοψαν τους πλόες τους και βαρκάρηδες έσπαγαν τα άσπρα βουναλάκια με τα κουπιά για να ανοίξουν μικρά περάσματα. Ατμόπλοιο που επιχειρήσε να ξεκινήσει από το *Aϊβάν Σεράι* παρέμεινε σφηνωμένο ανάμεσα στους πάγους για δυο ώρες. Ανατολικοί και δυτικοί σιδηρόδρομοι δεν κυκλοφορούσαν, πολλοί δε συρμοί βρέθηκαν θαμμένοι κάτω από το χιόνι. Το *Simplon-Orient-Express* για δεύτερη φορά μέσα σε λίγο διάστημα παραδόθηκε στα αδιάσπαστα δίκτυα της λευκής νύμφης, στην περιοχή του Τσερκέσκιοϊ της Ανατολικής Θράκης.

«Απαράδεκτοι! Είναι απαράδεκτοι! Θα έπρεπε εδώ και δυο μέρες να ήμασταν ήδη στην Πόλη!» διαμαρτυρόταν για πολλοστή φορά χειρονομώντας προς τους συνταξιδιώτες του ο ελκυστικός άντρας με την αριστοκρατική εμφάνιση. Ιβάν είχαν ακούσει να τον αποκαλεί η μελαχρινή καλλονή συνοδός του.

«Για πόσο ακόμα μπορούμε να μείνουμε εδώ;» αναρωτήθηκε, τρίβοντας τα χέρια για να ζεσταθεί, η προικισμένη από τη φύση στην εμφάνιση νεαρή γυναίκα που

περιφερόταν νευρική στον διάδρομο. «Μας διαβεβαίωναν πως θα φθάναμε από το Παρίσι στην Κωνσταντινούπολη σε ογδόντα ώρες όταν πληρώναμε τα πανάκριβα εισιτήριά μας» συνέχισε, ρίχνοντας κλεφτές ματιές στο παγωμένο τζάμι.

Η φίλη της, μια μικροκαμωμένη κοπέλα, που καθόταν στη θέση της, αφοσιωμένη στην προσπάθειά της να κοιμίσει το μωρό που έκλαιγε ασταμάτητα, σήκωσε τα μάτια και δισταχτικά ψιθύρισε: «Κάνε υπομονή, Θεανώ μου, η κακοκαιρία φταίει, τι μπορούμε να κάνουμε; Ο Θεός αποφασίζει! Θέλω να πω πως έτσι πρέπει. Ο Θεός πρέπει να αποφασίζει για όλα, και αυτό εμείς οι άνθρωποι δεν πρέπει να το ξεχνάμε». Σταυροκοπήθηκε ευλαβικά και συνέχισε το τρυφερό νανούρισμα.

«Νίνα, κοίτα το μωρό και άσε τον Θεό στην ησυχία του!»

«Σους, μπρε! Κάντε λίγη ησυχία, σας παρακαλώ, με τέτοιο πατιρντί πώς να ησυχάσει το τζιέρι μου; Ας μη λέμε όλο τα ίδια και τα ίδια. Αφήστε το να ηρεμήσει, αρκετή ταλαιπωρία τράβηξε το καημένο, κι επιτέλους κάποια στιγμή να ησυχάσουμε κι εμείς. Αλήθεια, βαφτισμένο είναι; Πώς το είπατε;» ακούστηκε η βαθιά φωνή της μεσόκοπτης κυρίας που καθόταν μέχρι εκείνη την ώρα στην πολυτελή από μαλακό ισπανικό δέρμα πολυθρόνα της, απορροφημένη στην ανάγνωση του λογοτεχνικού βιβλίου της.

«Δάφνη!» πετάχτηκε η κοπέλα κάτω από το γεμάτο αποδοκιμασία βλέμμα της νεαρής μάνας, που φανερά εκνευρισμένη έστρεψε τη ματιά έξω στο χιονισμένο το-

πίο, αφήνοντας τον νου της να ταξιδέψει πίσω στη Μον-μάρτη.

Θολωμένες οι αναμνήσεις στριφογύριζαν στο μυαλό της! Πόσο είχε αλλάξει! Πόσο διαφορετική της φαινόταν τελευταία η εικόνα της πόλης. Τα κέντρα κοινών απολαύσεων, αλλά και καλλιτέχνες και λόγιοι την είχαν από καιρό εγκαταλείψει κατευθυνόμενοι στη συνοικία του Μονπαρνάς. Ακόμα και τα μεγάλα καμπαρέ σιγά σιγά είχαν κλείσει, χωρίς να καταφέρνει ούτε η φήμη τους να παρασύρει σε αυτά τους ξένους που έρχονταν για πρώτη φορά. Τώρα πλέον, χλωμές από τα ξενύχτια και τις καταχρήσεις γυναίκες υποδέχονταν τους πελάτες με τεχνητά χαμόγελα, ενώ ένα σμήνος από φρακοφορεμένα γκαρσόνια πολιορκούσε τον επισκέπτη με εδαφιαίες υποκλίσεις. Πολυθόρυβα τζαζ μπαρ μαύρων συμπλήρωναν την εικόνα μιας εξαμερικανισθείσας διεφθαρμένης πόλης, όμοιας με πολλές άλλες μεγαλουπόλεις. Όχι, ακόμα κι αν δεν το μεγάλωνε η ίδια, δεν θα άφηνε ποτέ το παιδί της να μεγαλώσει εκεί!

«Χανριά, κάνει κρύο εδώ, πάμε στο μπαρ, ίσως να έμεινε λίγη σαμπάνια» είπε ο Ιβάν και έτεινε το μπράτσο του στην ωραιότατη φίλη του, που δεν σταματούσε κι αυτή να πηγαινοέρχεται στον διάδρομο.

Αναπόφευκτα, όλα τα βλέμματα είχαν στραφεί πάνω τους. Εκείνος, ένας άντρας ψηλός, καστανός, με όμορφο φωτεινό πρόσωπο, ντυμένος με καλοραμμένα ρούχα, κι εκείνη, μια εξωτική καλλονή με σκούρα μάτια και ολόμαυρες βλεφαρίδες, αποτελούσαν ένα άκρως ερωτικό ζευγάρι. Την ώρα που δυο επιβάτες πέρασαν από δίπλα

τους κατευθυνόμενοι προς το εστιατόριο, ο φροντιστής της κλινάμαξας στάθηκε μπροστά τους κι ευγενικά θέλησε να τους αποτρέψει:

«Δεν θα βρείτε τίποτα εκεί. Τόσες μέρες αποκλεισμένοι, σώθηκαν τα πάντα». Έκανε ένα βήμα πίσω και με μια θεατρinίστικη χειρονομία τούς υπέδειξε: «Περάστε εδώ στο σαλόνι με τους υπόλοιπους, να σας σερβίρω τσάι, καφέ ή έστω λίγο κονιάκ, είναι τα μόνα που μας έχουν απομείνει. Κι εσείς μην προχωρείτε άλλο, σας παρακαλώ» απευθύνθηκε στο ζευγάρι «το βαγκόν ρεστοράν έκλεισε προσωρινά, δεν έχει κάτι να σας προσφέρει, μην ανησυχείτε όμως, όπου να 'ναι περιμένουμε ενίσχυση, δεν θα μας εγκαταλείψουν στο έλεος του χιονιά. Σας ζητώ να περάσετε στο σαλόνι ή να γυρίσετε στα βαγόνια σας και μόλις έχουμε νεότερα θα σας ειδοποιήσουμε αμέσως».

Οι άλλοι υπάκουσαν, μα ο ανυπόμονος Ιβάν άρπαξε απότομα από το χέρι τον υπάλληλο. «Λοιπόν, πόσο θα κρατήσει όλο αυτό; Μόλις φθάσουμε στην Κωνσταντινούπολη, θα διαμαρτυρηθώ στις αρχές. Άνθρωποι είμαστε, δεν είμαστε ζώα».

Την ίδια στιγμή, ένα αγριεμένο κοπάδι λύκων όρμησε στα παράθυρα της αμαξοστοιχίας, προκαλώντας ρίγη τρόμου στους επιβάτες. Η Χανριά χώθηκε στην αγκαλιά του και όλοι έτρεξαν τρομοκρατημένοι να κλειδωθούν στα βαγόνια τους. Η αγωνία τους κράτησε αρκετά, μέχρι που τα θηρία, απογοητευμένα επειδή δεν έβρισκαν λεία, αναγκάστηκαν να αποχωρήσουν.

Η μεσόκοπη κυρία, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους, είχε ανοίξει τη βελούδινη κουρτίνα του παράθυρου, πα-

ρακολουθώντας ατάραχη τα πρόσωπα των αγριεμένων ζώων, κι αφού ήπιε και την τελευταία γουλιά καφέ από το πορσελάνινο φλιτζάνι της, συνέχισε την ανάγνωση του μυθιστορηματός της. Το τρένο απέπνεε μια αριστοκρατική ατμόσφαιρα. Με την ξύλινη επένδυση, τις δερμάτινες πολυθρόνες, την περίτεχνη ταπετσαρία και όλα τα πολυτελή αξεσουάρ του, προσέφερε στους επιβάτες την αίσθηση ότι βρίσκονταν σε ένα πολυτελές ξενοδοχείο, και ήταν η μόνη εκείνες τις ώρες που φαινόταν πως εξακολουθούσε να απολαμβάνει τις ανέσεις του. Δεν είχε αφήσει ούτε την καθυστέρηση ούτε τους λύκους να της χαλάσουν τη διάθεση. Είχε περάσει υπέροχα στο Παρίσι κι ένιωθε απέραντη ευγνωμοσύνη για τα κορίτσια, τις θετές της κόρες, που μετά τη φιλοξενία είχαν αναλάβει και τα έξοδα της πανάκριβης επιστροφής της στην Πόλη.

Κάποια στιγμή ο προϊστάμενος της αμαξοστοιχίας, παλιός της γνώριμος από τα συχνά ταξίδια της με το τρένο, την πλησίασε και, υπενθυμίζοντάς της ευγενικά πως νύχτωνε και καλό θα ήταν να ξεκουραστεί, της έτεινε το μπράτσο: «Μαντάμ Κλειώ, νύχτωσε, μήπως επιθυμείτε να αποσυρθείτε στην κουκέτα σας;».

Προχωρώντας αγκαζέ στον διάδρομο και συζητώντας για την κακοκαιρία, συνάντησαν τον Άγγλο ύπατο αρμοστή στο Ιράκ, που έτυχε να ταξιδεύει με το *Simplon-Orient-Express* από το Παρίσι στην Κωνσταντινούπολη. Στεκόταν σκεφτικός έξω από τη μισάνοιχτη πόρτα. Μεγαλόσωμος άντρας, κομψός, γύρω στα πενήντα. Φορούσε κουστούμι από τουίντ ύφασμα και έδειχνε πολύ γοητευτικός.

«Θα μείνετε μέρες στην Πόλη, κύριε;» τον ρώτησε.

«Έτοι όπως τα καταφέρατε, μια εβδομάδα το πολύ. Με πιέζει ο χρόνος, αλλά αυτή την πόλη δεν γίνεται να την προσπεράσω, θα κάνω μια σύντομη στάση, αρκεί βέβαια να το επιτρέψουν και οι πάγοι».

«Μην ανησυχείτε, κύριε, σύντομα θα ομαλοποιηθεί η κατάσταση και ο καθένας θα πάει στη δουλειά του» είπε και, κάνοντας χώρο να περάσει στο κουπέ της η Κλειώ, τη ρώτησε αν επιθυμούσε να της φέρει μεταλλικό νερό.

Εκείνη αρνήθηκε ευγενικά και αφού χαιρέτησε τους δυο άντρες αποσύρθηκε.

Ο αρμοστής μπήκε κι αυτός στο δικό του, ξύνοντας ελαφρά το αραιό γενάκι του. Στο κρεβάτι ξαπλωμένη, με καρφωμένα τα μάτια στο ταβάνι, μια όμορφη γυναίκα τυλιγμένη στο μπουρνούζι που έφερε τη σφραγίδα της εταιρείας έτριβε νωχελικά τα μεταξωτά σεντόνια με το γυμνό της πόδι, μένοντας αμέτοχη σε όλη αυτή την αναστάτωση που είχε προκαλέσει η κακοκαιρία. Δεν είχε καμία διάθεση να ντυθεί και να βγει έξω. Αναλογιζόταν τη ζωή της κομμένη σε κομμάτια. Το πριν, το σήμερα και το αύριο. Μπορούσε άραγε να ελπίζει σ' ένα αύριο, ένα αύριο χτισμένο σ' ένα αμαρτωλό χθες;

«Εριέττα, dear, σκεπάσου, έχει κρύο» της είπε, πέταξε στα πόδια της τη μάλλινη κουβέρτα και ξάπλωσε δίπλα της, καρφώνοντας λαίμαργα το βλέμμα πάνω στις γυμνές της γάμπες.

Ο άντρας είχε τα διπλά της χρόνια, θα μπορούσε να είναι ακόμα και πατέρας της, σκέφτηκε, ωστόσο ήταν για μέρες πολύ ευγενικός και γενναιόδωρος μαζί της,

δέχτηκε μάλιστα να καλύψει και όλα τα έξοδά της μέχρι την Κωνσταντινούπολη, και εκείνη όφειλε να του το ανταποδώσει, όσες φορές κι αν της το ζητούσε.

«Δεν σε χορταίνω!» ψιθύρισε παθιασμένα στ' αυτή της. «Η μυρωδιά του κορμιού σου αναστατώνει τις αισθήσεις μου. Δεν σε χορταίνω. Νιώθω τυχερός που θέλησες να με ακολουθήσεις σ' αυτό το ταξίδι. Έκανες λιγότερο βασανιστικό αυτό το απρόσμενο συμβάν, γλυκιά μου. Δεν ξέρω πώς θα σε αποχωριστώ όταν θα φύγω από την Πόλη!»

Έλυσε τη ζώνη και άπλωσε τα χέρια, ψηλαφώντας και τις τελευταίες εσοχές του κορμιού της, κι εκείνη, με κλειστά τα μάτια, δάγκωνε το μαξιλάρι προσποιούμενη πως απολάμβανε τις θωπείες του.

Για άλλα δύο εικοσιτετράωρα παρέμειναν οι επιβάτες του *Simplon-Orient-Express* εγκλωβισμένοι, θαμμένοι στο χιόνι, στρέφοντας κάθε τόσο την οργή τους στους ανθρώπους της εταιρείας. «Αίσχος! Ντροπή σας!» Κι εκείνοι, επιδεικνύοντας επαγγελματική ψυχραιμία, προσπαθούσαν να τους κατευνάσουν: «Αλλάζει ο άνεμος, θα έρθει νοτιάς και θα ελαττωθεί το ψύχος. Μάλλον θα ρίξει και βροχή. Κάντε υπομονή, όλα θα πάρουν τον δρόμο τους και θα φθάσουμε επιτέλους στον προορισμό μας». Όσοι επικράτησε νοτιάς, έπεσε η πολυπόθητη βροχή, έλιωσαν τα χιόνια και οι επιβάτες μεταφέρθηκαν με αυτοκίνητα στη Ραιδεστό και από εκεί με ατμόπλοια στην Πόλη.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1929

Μπεμπέκι, Βόσπορος

Το γιαλί¹ της αρχόντισσας Ζηνοβίας στο Μπεμπέκι² ήταν βυθισμένο σε μια παράξενη σιωπή. Όλες οι θύρες έκλειναν αθόρυβα, όλα τα κουδούνια ηχούσαν σαν ξεφωνητά που πνίγονταν στον φόβο κι όλα τα βήματα γλιστρούσαν δίχως ν' ακούγονται στους έρημους διαδρόμους. Μια βαριά ατμόσφαιρα πόνου και λύπης βασίλευε μέρες τώρα μέσα σ' εκείνο το αριστοκρατικό μέγαρο. Η ηλικιωμένη γυναίκα, χλωμή, μ' ένα μακρύ γκρι φόρεμα να σέρνεται στο διάβα της κι ένα μικρό μαργαριταρένιο κολιέ στον λαιμό, γύριζε σαν τρελή στα μισοσκότεινα δωμάτια και κάθε τόσο έπεφτε σε μια πολυθρόνα, ξεσπώντας σε βουβά αναφιλητά. Σε μια τέτοια κατάσταση τη βρήκε εκείνο το απόγευμα η υπηρέτριά της όταν σατισμένη παρουσιάστηκε μπροστά της.

«Κυρία... Πώς να το ξεστομίσω τώρα, κυρία Ζηνοβία,

ήρθε! Αλήθεια σας λέω, αυτή είναι, περιμένει στο χολ, θέλει να δει τον κύριο».

«Ποια ήρθε, τι εννοείς; Όχι, δεν μπορεί, αποκλείεται!» ψιθύρισε κατάπληκτη. «Αυτό είναι πρωτάκουστο! Πώς είναι δυνατόν; Πώς τόλμησε να ξαναπεράσει αυτή την πόρτα;» Άρπαξε απότομα από το χέρι την υπηρέτρια και, ταρακουνώντας την, φώναξε με βραχνή φωνή, σαν να πνιγόταν απ' τη λύσσα: «Κι εσύ πώς την άφησες να μπει εδώ μέσα; Πώς της επέτρεψες να μπει στο σπίτι μου;».

«Τι να έκανα; Έχει πολύ κρύο. Τρέμει, είναι παγωμένη... Σάμπως και τι θα μπορούσα να κάνω; Στο κάτω κάτω, γυναίκα του δεν είναι;»

«Δεν ξέρεις τι λες! Σταμάτα! Δεν θέλω ν' ακούσω τίποτα άλλο. Πέρασέ την στο σαλόνι κι εξαφανίσου...» Σηκώθηκε από τη θέση της αλαφιασμένη και της παράγγειλε: «Μόλις έρθει ο γιατρός, να με φωνάζεις αμέσως. Και προσέξτε όλοι σας, μην ακούσω τον παραμικρό θόρυβο, ο Ανδρόνικος κοιμάται».

«Σάμπως και ποιος να κάνει φασαρία, κυρά μου, εσείς, εγώ κι ο μπαξεβάνης απομείναμε σ' αυτό το νεκροταφείο. Μήπως καλύτερα να φέρω τον παπά; Να, λέω μήπως και πρέπει να τον κοινωνήσει, να προλάβουμε...»

«Πάψε, πάψε επιτέλους! Ακούς εκεί νεκροταφείο! Εδώ έζησαν διαπρεπείς Οθωμανοί κι αργότερα επιφανείς Ρωμιοί, όπως εμείς. Και μην ξεχνάς, ζει και ο γιος μου εδώ. Ζει! Ακούς; Και μη σε ξανακούσω να λες για παπάδες και νεκροταφεία!»

Διέσχισε τρέμοντας τον διάδρομο και με μάτια που, μόλις στέγνωναν από τα δάκρυα, γέμισαν από λάμψεις

άγριου θυμού κοντοστάθηκε και πήρε μια ανάσα. Δεν μπορούσε να το πιστέψει. Εκείνη εδώ! Μέσα στο δικό της σπίτι! Έσπρωξε την πόρτα και πέρασε στο σαλόνι. Στο ημίφως της λάμπας διέκρινε την ψηλή και λυγερή κορμοστασιά της νύφης της. Το γλυκό άρωμά της, που κάποτε γέμιζε τον ίδιο χώρο, πλημμύρισε την κάμαρα, φέρνοντας στη θύμησή της παλιές, καλές στιγμές του ζευγαριού. Τότε που έβλεπε τον μονάκριβό της να πλέει σε πελάγη ευτυχίας, κάτι που εκείνη ποτέ δεν μπόρεσε να κατανοήσει. Έσφιξε με δύναμη τα δόντια της, που έτριζαν από θυμό.

«Εσύ εδώ;» βρήκε μόνο να πει.

Η Εριέττα ατάραχη, σαν να μην την άκουσε, ρώτησε: «Πώς είναι;».

«Άσχημα, πολύ άσχημα. Πώς το έμαθες;»

«Από μια φίλη σας στο Παρίσι».

«Τα νέα μας έφθασαν, λοιπόν, και στο Παρίσι!»

«Τον είδε γιατρός; Τι λέει... θέλω να πω, είναι πολύ σοβαρά, δεν υπάρχει καμιά ελπίδα;»

Η αρχόντισσα σταύρωσε τα χέρια της μπροστά στο στήθος και την κοίταξε από πάνω μέχρι κάτω, γεμάτη κακία και απέχθεια. Την είδε που ήταν ντυμένη κατάμαυρα σαν χήρα και ο θυμός της φούντωσε.

«Τι θέλεις;» τη ρώτησε απότομα. «Ξέρουμε κι οι δυο μας πως όλα έχουν τελειώσει από καιρό ανάμεσά σας. Λοιπόν, μην προσποιείσαι τη θλιμμένη, δεν πιάνουν σε μένα αυτά. Καλύτερα να φύγεις».

«Μητέρα!» φώναξε εκείνη και ξεσπώντας σε κλάματα σωριάστηκε στην πολυθρόνα. Μόλις ηρέμησε, η ματιά

της διασταυρώθηκε για λίγο με τη σκληρή της πεθεράς της. «Ήρθα για να τον δω, ήρθα να δω τον άντρα μου».

Είχε το θράσος να θεωρεί ακόμη τον εαυτό της γυναίκα του; Τολμούσε να την αποκαλεί «μητέρα»; «Πώς τολμάς; Ποιον άντρα σου; Δεν μπορείς να τον δεις, κι αυτό όχι γιατί δεν το επιτρέπω εγώ, αλλά γιατί ο ίδιος δεν επιθυμεί να σε δει».

«Μα τώρα είναι αλλιώς, ίσως σε αυτές τις δύσκολες ώρες να...» προσπάθησε να τη μεταπείσει η Εριέττα.

«Ούτε τώρα ούτε ποτέ!» απάντησε με πείσμα εκείνη. «Όταν τον παράτησες για να ακολουθήσεις τον εραστή σου στο Παρίσι, μ' έβαλε να δώσω όρκο πως ακόμα κι αν κάποτε αρρώσταινε και κινδύνευε να πεθάνει δεν θα σε άφηνα ποτέ να μπεις στην κάμαρά του. Δεν πρόκειται, λοιπόν, να πατήσω τον όρκο μου».

Έσκυψε το κεφάλι κι άρχισε πάλι να κλαίει. «Ωστε λοιπόν κι εκείνος με μισεί, δεν με συγχώρεσε ποτέ. Μα γιατί, γιατί;»

«Χαμένα τα έχεις; Πώς και γιατί να σε συγχωρέσει;»

«Ήταν καλός και μ' αγαπούσε. Υπέθετα πως θα μάλακωνε ο πόνος του και κάποτε θα με συγχωρούσε. Πίστευα πως τώρα που αρρώστησε θα ήθελε να με δει και θα με δεχόταν πίσω. Θα τον φρόντιζα, θα τον γιάτρευα με την αγάπη μου, γιατί, όσο κι αν δεν με πιστεύετε, εγώ τον αγαπώ, πάντα τον αγαπούσα. Για μένα αυτό που έγινε ήταν μόνο μια επιπολαιότητα».

Οργισμένη απ' αυτά που άκουγε, άφησε όλη την κακία και το μίσος που είχαν αποθηκευτεί μέσα της να εμφανιστούν στη φωνή και στη ματιά της. «Δυστυχισμένη!

Ήταν καλός λοιπόν! Γι' αυτό τον κεράτωσες, γι' αυτό τον εγκατέλειψες; Ερωτευμένος υπήρξε ο γιος μου, όχι ανόητος! Ποτέ δεν σε συγχώρεσε».

«Όταν αγαπάει κανείς, ξέρει και να συγχωρεί. Ο Ανδρόνικος είναι καλός άνθρωπος, ήλπιζα πως μια μέρα...»

Η πεθερά της με μια κίνηση όλο αηδία έκανε να τη σταματήσει, μα εκείνη συνέχισε: «Ναι, τον απάτησα, αλλά δεν ήξερα τι έκανα, ήμουν τρελή εκείνο τον καιρό, κι αυτό οφειλόταν σε σας και στη σκληράδα σας. Ποτέ δεν με αποδεχθήκατε σαν κόρη σας, κι ας είχα τόσο πολύ την ανάγκη να βρω σε σας μια ανοιχτή αγκαλιά – πεντάρφανη ήμουν όταν μπήκα στο ανάκτορό σας. Πάντα με θεωρούσατε λίγη για εκείνον. Με είχατε τρελάνει με την έχθρα και την περιφρόνηση που μου δείχνατε. Τα πάντα μπορούσα να κάνω όταν μ' έπιανε η απελπισία, όταν μ' έπιανε η μανία να εκδικηθώ, να εκδικηθώ εσάς αλλά και τον άντρα μου, που ανεχόταν τη συμπεριφορά σας απέναντί μου. Έτσι απελπισμένη ήμουν όταν έπεσα στην αγκαλιά του πρώτου που βρέθηκε να με φλερτάρει. Μα και πάλι δεν θα έφευγα, δεν θα τον εγκατέλειπα. Ένα ανόητο, χαζό παραστράτημα ήταν και ήξερα πως ο Ανδρόνικος, αν του εξηγούσα, αν του το ζητούσα, στο τέλος θα με συγχωρούσε. Μπήκατε μπροστά. Και τότε, όπως και τώρα, μόλις σας το πρόλαβαν οι καλοθελητές, δεν θελήσατε να με ακούσετε, δεν μ' αφήσατε να του μιλήσω, με διώξατε. Δεν θα σας έδινα την ικανοποίηση να με λέτε πόρνη, κι έτσι, μια και δεν είχα τι άλλο να κάνω και πού να πάω, προτίμησα να φύγω, να φύγω σαν ξένη, μ'

εκείνο τον άντρα. Πάνω στην απελπισία μου έφυγα και όχι από επιλογή ή από έρωτα».

«Αρκετά! Καταλαβαίνω την προσπάθειά σου να εξηγήσεις τη φυγή σου, μα δεν θα με πείσει καμιά δικαιολογία σου. Και ναι λοιπόν, σε μισούσα. Σε μισούσα γιατί έβλεπα μπροστά, σε είχα καταλάβει, έβλεπα πού θα κατέληγε η σχέση σας και ήθελα να προστατέψω το παιδί μου. Μάνα είμαι, βλέπεις. Είχα διαίσθηση για το άτομό σου. Αν και μια σταλιά κορίτσι, ούτε είκοσι χρονών, ήσουν ικανή για όλα. Ας μη χρονοτριβούμε λοιπόν. Όσα είπες είναι αρκετά. Φτάνει. Δεν θα σε συγχωρέσει, μην ελπίζεις. Του ξέσκισες την καρδιά. Από την ημέρα που έφυγες, εδώ και δύο χρόνια, ούτε μια φορά δεν είπε τ' όνομά σου».

«Δεν σας πιστεύω! Δεν μπορεί να με διέγραψε. Εγώ πάντα τον είχα φυλακτό στην καρδιά μου και ποτέ δεν έπαψα να ελπίζω. Αλλά ακόμα κι αν είναι έτσι, σας ικετεύω, αφήστε με να τον δω, δεν έχω καμία απαίτηση αφού δεν με θέλει, μόνο μια συγγνώμη να του πω. Συλλογιστείτε πώς θα είναι η ζωή μου αν εκείνος φύγει. Πώς θα μπορέσω να ζήσω με τέτοιο βάρος μέσα μου;»

Η αρχόντισσα, χλωμή, ανατρίχιασε. Όχι, καθόλου δεν είχε συγκινηθεί από τα λόγια της νύφης της, απλώς είχε τρομάξει με τη σκέψη ότι μπορούσε ο γιος της να πεθάνει. Ήταν κάτι που δεν είχε τολμήσει στιγμή να το σκεφτεί, και ερχόταν τώρα αυτή η πόρνη να το ξεστομίσει μπροστά της.

«Όχι» ξεφώνισε «δεν θα πεθάνει το παιδί μου! Δεν γίνεται να πεθάνει!».

Η Εριέττα για μια στιγμή τη συμπόνεσε, πλησίασε και

την άγγιξε δισταχτικά στον ώμο: «Αφήστε με να δοκιμάσω, μπορεί και να χαρεί που θα με δει, τι έχετε να χάσετε; Κι ύστερα θα φύγω, το υπόσχομαι».

Αποτραβήχτηκε και με μια φονική ματιά την κάρφωσε στη θέση της: «Περίμενε έξω! Έχω δώσει όρκο. Πρέπει να τον ρωτήσω πρώτα, κι αν δεχτεί, μπορείς να τον δεις».

Πέρασε την πόρτα του άρρωστου και κλείδωσε δυο φορές. Πλησίασε στο κρεβάτι του γιου της που καιγόταν απ' τον πυρετό. Η υπηρέτρια έβρεχε συνέχεια το μέτωπό του με άσπρες πετσέτες.

«Γιατί κλείδωσες, κυρά; Η άλλη έφυγε;» ρώτησε κοιτώντας την με περιέργεια.

«Πολλά ρωτάς» είπε και κάθισε στο προσκεφάλι του παιδιού της.

Ήταν βυθισμένος στη νάρκη του. Το πρόσωπό του πιο άσπρο και από τα σεντόνια και το στήθος του ανεβοκατέβαινε βαριά, με αγωνία. Ξαφνικά, σαν από ένστικτο, άνοιξε για λίγο τα μάτια και ψιθύρισε:

«Εριέττα! Τη γυναίκα μου, φώναξε κανείς τη γυναίκα μου; Θέλω να πεθάνω στην αγκαλιά της. Μα πού είναι; Μητέρα, τη βρήκατε, βρήκατε τη γυναίκα μου;».

Η φωνή του είχε δυναμώσει και φοβήθηκε μην τον ακούσει η νύφη της. Έσκυψε, φίλησε το μέτωπό του κι έκλεισε απαλά τα χείλη του με τα δάχτυλά της. Οι μύες του προσώπου της συσπάστηκαν, με δυσκολία συγκράτησε τον θυμό της.

«Κοιμήσου, αγόρι μου, ξεκουράσου, εκείνη έφυγε από χρόνια, είναι στο Παρίσι με άλλον, πού να τη βρω;»

Η υπηρέτρια δίπλα της έκλεισε με απόγνωση το στόμα με τα χέρια της για να μη φωνάξει. «Θεέ μου, συγχώρα την!» είπε μόνο και έκανε να φύγει. Ίσως μπορούσε κάτι να κάνει, ίσως μπορούσε να προλάβει.

Η αρχόντισσα την τράβηξε απ' το χέρι: «Κάτσε κάτω, εσένα δεν σε πέφτει λόγος».

Ο Ανδρόνικος βυθίστηκε πάλι σε λήθαργο και η μητέρα του ατάραχη ξεκλείδωσε την πόρτα και εμφανίστηκε μπροστά στη νύφη της, που με την πλάτη στον τοίχο είχε σωριαστεί στο πάτωμα περιμένοντας. Της έριξε μια περιφρονητική ματιά και της έδειξε την έξοδο:

«Σήκω επάνω και μη σέρνεσαι κάτω σαν σκουλήκι. Σε το είπα, δεν θέλει να σε δει, φύγε!»

Κωνσταντινούπολη 1954. Ο Βόσπορος, ύστερα από είκοσι πέντε χρόνια, ζει και πάλι ένα σπάνιο φυσικό φαινόμενο. Η Μαύρη Θάλασσα παγώνει όπως και το 1929, και τις βραδινές ώρες, κομμάτια πάγου αρχίζουν να κατακλύζουν τα στενά του. Η ταχεία αμαξοστοιχία Simplon-Orient-Express αναχωρεί για το Παρίσι. Κάποιοι από τους επιβάτες της είχαν βρεθεί και τότε στην ίδια αμαξοστοιχία, στη διαδρομή από το Παρίσι στην Κωνσταντινούπολη, παραμένοντας για μια εβδομάδα εγκλωβισμένοι, από μια σφοδρή χιονοθύελλα, στη μέση του πουθενά. Τι τους συνδέει αλληλά και τι τους χωρίζει; Τι στοιχειώνει και τι πλέκει τις ζωές τους;

1929-1954. Με φόντο τον μαγευτικό Βόσπορο, σημείο αναφοράς του βιβλίου αλληλά και συνδετικό κρίκο όλων των ηρώων της ιστορίας, πλούσιων και φτωχών, Ρωμιών, Αρμένιων, Εβραίων, Τούρκων, Λεβαντίνων αλληλά και ξένων, περιδιαβαίνουμε στους δρόμους της ξεχωριστής αυτής πολιτείας, με την απaráμιλλη μοναδική ομορφιά, παρακολουθώντας τις ζωές τους στην πλεύση του χρόνου, σε μια πορεία που εξελίσσεται πάνω στο ιστορικό υπόβαθρο της εποχής. Ανάμεσά τους και δυο βρέφη, δυο κορίτσια, που εγκαταλείπονται από τους γονείς τους, την ίδια παγωμένη μέρα του 1929 στα σκαλάκια της Αγίας Τριάδας του Σταυροδρομίου. Ποια θα είναι η μοίρα τους, ποιες οι επιλογές τους και σε τι δρόμο θα τα οδηγήσουν;

**Ένα μυθιστόρημα παράθυρο ανοιχτό στον κόσμο
των αντιλήψεων και των συναισθημάτων των κατοίκων της Πόλης,
του τόπου της διασταύρωσης φυλών, πολιτισμών, αρωμάτων,
γυέσεων και ονείρων, καθώς και στον ρόλο που έπαιξε αυτή
στο χτίσιμο της ταυτότητάς τους.**

ISBN: 978-618-03-2989-6

9 786180 329896

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82989

metaixmio.gr